

ŠÍRENIE REFORMÁCIE V UHORSKU

Pre 7. ročník ZŠ

REFORMÁCIA V UHORSKOM KRÁĽOVSTVE

- ▶ **Reformácia** sa v Uhorsku šírila prostredníctvom **učiteľov** a kňazov v mestách...
- ▶ Šľachta využila reformáciu na **zaberanie cirkevných majetkov** a vlastné obohacovanie...

KOHO PANSTVO, TOHO NÁBOŽENSTVO

- ▶ **Poddaní** boli nútení prijať vierovyznanie svojho pána. Iba slobodné obyvateľstvo sa mohlo rozhodnúť pre výber viery ...
- ▶ Medzi Slovákami a Nemcami sa rozšírila hlavne Lutherova reformácia...

HLAVNÉ OHNISKÁ REFORMÁCIE NA „NAŠOM“ ÚZEMÍ

- ▶ Ústrednými centrami šírenia **reformácie** na našom území boli mestá ako **Bardejov, Košice, Levoča, Prešov a Žilina...**

JURAJ THURZO

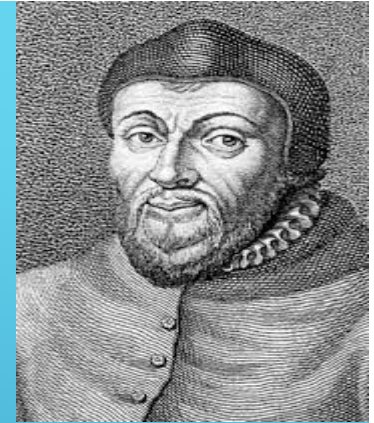

- ▶ Gróf **Juraj Thurzo** sa stal patrónom evanjelickej cirkvi v Uhorsku. V roku **1610** ako **palatín** odčlenil evanjelickú cirkev od katolíckej...

Samostatná organizácia evanjelickej cirkvi

ZÁPAS O CIRKEVNÚ JEDNOTU

- ▶ **Postavenie** katolíckej cirkvi bolo **oslabené tureckou expanziou** a obsadením jej hlavného centra Ostrihomu
- ▶ Aj preto katolícka cirkev reagovala na prenikajúcu reformáciu pomalšie až od polovice 16. storočia

MIKULÁŠ OLÁH A JEZUITI

- ▶ Novým sídlom ostrihomského arcibiskupstva = Trnava => **hlavné katolícke stredisko Uhorska...**
- ▶ **V 17. storočí sa v Uhorsku začala šíriť rekatolizácia** a ostrihomský arcibiskup Mikuláš Oláh pozval do Uhorska jezuitov...

Venovali sa učiteľskej činnosti
a zakladali školy

VZNIK TRNAVSKEJ UNIVERZITY

Peter Pázmaň

- ▶ V roku 1635 bola v Trnave založená univerzita, ktorú riadili jezuiti. Jej zakladateľom bol arcibiskup Peter Pázmaň...

Podporoval návrat ku katolíckej viere = horlivý Rekatalizátor

BUDOVANIE ŠKÔL

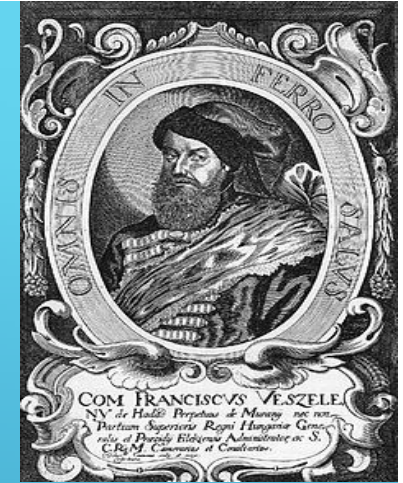

EVANJELICI NA VEDĽAJŠEJ KOLAJI

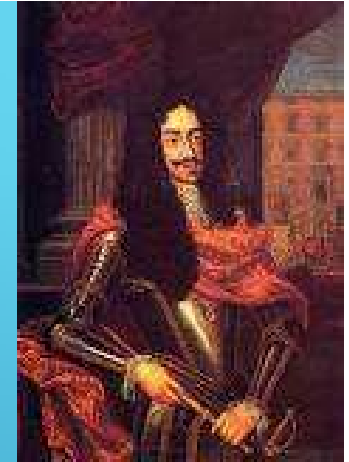
- ▶ Protestantom panovník nedovolil zakladať univerzity. Povolené boli len vyššie stredné školy – kolégiá
- ▶ V roku 1667 bolo založené kolégium v Prešove...
- ▶ V roku 1646 vznik gréckokatolíckej cirkvi => pravoslávne obyvateľstvo v severovýchodnom Uhorsku

VEŠELÉNIHO SPRISAHANIE

- ▶ **František Vešelényi** (palatín) – na čele protihabsburského povstania...nazývalo sa aj **Vešelényiho sprisahanie (1666)**...jeden z pokusov uhorskej šľachty o zvrhnutie Habsburgovcov
- ▶ Dôsledok sprisahania: protestanti museli odovzdať katolíckej cirkvi kostoly, ktoré používali...mnohí odišli z Uhorska

ARTIKULÁRNA KOSTOLY

- ▶ Panovník **Leopold I. Habsburský** po šopronskom sneme udelil náboženskú slobodu a **protestanti** si mohli **postaviť** nové tzv. artikulórne kostoly...

Boli celé z dreva a pri stavbe sa nesmeli použiť klince...kostoly nemali vežu a vchod nesmel byť priamo z ulice

HUMANIZMUS A RENEŠANČIA V UHORSKU

Radnica v Levoči

- ▶ **V Uhorsku boli nepriaznivé podmienky** pre rozvoj humanizmu (nový myšlienkový názor) a renesancie (nový umelecký smer)

